

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétig és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kárlatok visszatérésén
 vagy megőrzésére nem vállal költ.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, okt. 25.

A néppártról.

A liberális sajtó az egész választási campagne alatt azzal mulattatta magát és híveit, hogy a néppártról gyász híreket közölt.

»Nagy a rémület a néppártban,« — »a néppárti jelölteknek győzelemre kilátásuk sehol sincs,« — »a néppárt eddigi mandátumait sem bírja behozni« stb.

A néppárt hallgatott, de dolgozott s az eredmény meghazudtolta a hangulat-keltés céljából költött hiób-híreket.

A néppárt nemcsak hogy eddigi mandátumait behozta, de számban, mint minden életre képes ellenzéki párt, meg is szaporodott: — az eddigi 15 helyett 25 taggal vonul ma be a parlamentbe.

A munka pedig, a mit a párt vezetési végeztek, kemény, nehéz munka volt. Nehéz munka volt két okból: először, mert a néppárt még sokkal fiatalabb, semhogy programja oly általánosan ismert s a köztudatba annyira átmehetett volna, mint pl. a függetlenségi vagy a szabadelvű program. Másodszor, mert a néppártnak nemcsak mint politikai ellenféllel kellett az ellenpárttal megküzdenie, de le kellett küzdenie egy, ellene mesterségesen szított elfogultságot és eloszlatni az ellenszenvet, a mely alaptalan ráfogások útján könnyen talajra talált.

Ismeretesek azok a neveléses és alap nélküli vádak, a melyekkel a néppártot illetik a liberálisok.

Fájdalom, aránytalanul sokan vannak,

a kik nem a saját fejükkal gondolkoznak s önálló véleményt alkotni képtelenek. Ezeknek a nyomtatott betű és kortes frázis szentírás. Kész prédái ezek a liberális sajtónak, mely valósággal impregnálja ezekben a vad gyűlölet minden és mindenki ellen, a ki nem cseresznyézik velük egy fából s így a reájuk félelmes néppárt ellen is.

Ezért volt kemény munkája a néppártnak, dacára annak, hogy — mint a lezajlott választások igazolják — erős talaja van a népben.

Jelöltjeinek nagy részét óriási többséggel hozta be, sőt egyhangulag is, s ott, a hol a mandátumot elnyerni nem is tudta, oly kis szavazatkülömbőséggel bukott, hogy a kerületet már a néppárt eszméi javára megnyertnek, alkalmas talajnak lehet tartani.

A most lezajlott választásokból egy örömdetes jelenség konstatálható. Egy általános erkölcsi megtisztulás. Az országos közszellem mintegy felfrissült, a régi klikkrendszer és érdektársaságok nagyrészt elsöpörtettek, az önző »közgazdasági tevékenység« — mely a híres merkantil-liberalizmus korszakában annyira elfajult, hogy törvényt kellett ellene hozni — szűnőfélben, — a radikális irányú liberálisok alaposan megfogytak, bár még mindig többen vannak, mint a mennyi kellene.

Csodálatos is ez a bálványozott liberálizmus. A hány miniszterelnök, annyi-féle liberálizmus. E régi pártnak még ma sincs kijárt mesgyéje, iránya s maguk közt sem férnek meg békében. A liberálizmus ma ötletszerű, gyakran mérsékelt

de többször szertelen, radikális, ahogy az érdek és létfenntartás érdeke parancsolja. Elv nincs, vagy ha van, az megalkuvó.

Szükség van tehát egy konzervatív irányú pártra, amely kerékkötője a liberálizmus szertelenségeinek, a melynek programja életképes, emberei pedig lelkes munkások.

A régi konzervatív pártnak és a volt nemzeti pártnak helyét foglalja el a néppárt.

A mult ciklus elején, ismeretlen voltánál és csekély számánál fogva még kevésbe vett párt volt. És ez a kis, de lelkes csapat zavarta legjobban a liberális urak ismert czirkulusait, úgy, hogy a ciklus végén csekély száma dacára, oly párttá nőtte ki magát a liberálisok előtt, a melylyel ugyancsak számolni kell.

Hogy pedig ez a működése rokonszenves volt s visszhangra talált az országban, mutatja, hogy — a liberálisok rosszindulatu jövendőlései és rengeteg sok ellensége dacára (mert hisz nemcsak a szabadelvű párt ellen kellett küzdenie, hanem ugyiszólván az összes pártok ellen) — nemcsak eddigi mandátumait hozta be, hanem jelentékenyen szaporodott is.

A ma kezdődő új cikluson sok és nagy feladat vár a néppártra. Ha nemcsak számban szaporodott meg a párt, hanem talentumos tagokban is, ha az új tagok közül még egy Rakovszky fog kerülni, akkor remélhetőleg betölti feladatát s biztosítja jövőjét.

Dr. Sz. I.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Egy kincstári hölgy.

Írta: Hantke Emil.

Az utcán láttam legelőször.

Hát csak bámultam! Sok szép leányt láttam, az igaz. De olyant, mint ez a szép barna, még nem. Kerekded kedves arcza, gyönyörű formás termete és kellemes, szinte ringó járása megállásra késztettek, hogy elmerengve szemléljem ezt a szép tüneményt. Többedmagával volt, de ingerkedő hajfürtei, melyek bizarrul érintkeztek boája göndör kunkorodásával, annyira kiválóvá tették a többiek közül, mint a hogy a nagybögő kihallatszik, azaz... mint a hogy a nefelejtis kiválik a mezei virágok közül. Még tán az Úr Isten is ünnepnapra teremtette.

Hogyne érdeklődtem volna utána rögtön, kívált mikor észrevettem azt az észbontó mosolyt, mely ajka szélén játszadozott, mikor ő meglátta az én meglepetésemet.

Kezdtém őket követni. Ők pedig minden cél nélkül sétálgattak meg-megállva egy-egy kirakat előtt. Hol előtt, hol hátul, de én meg mindig közelemben voltam. A többieknek is feltűnt manőverem; elkezdtek hát mosolyogni valahányszor elmentem mellettük. A

manóba is, csak nem hiszik azt, hogy ő utánuk lebzselek?

Egy régi ódon ház elé értek, mikor éppen szembe jövök velük. Alig értem melléjük, már akarják a ház kapuját kinyitni, hogy bemennek.

Az elválás gondolatától elszomorítva, meg akarok állni, hogy egy utolsó búcsupillantást váltsak ő vele, mikor egyszerre valami gyanus és indiszkrét hangot hallok. Ijjetten nézek körül... hát én szerencsétlen! a nagy iparkodásban ráléptem a szép barna szoknyájára és a gyámoltalan szoknya valahol elszakadt.

Azt hittem vagy az ég szakadt rám, vagy én sülyedek a föld alá.

De egyik sem történt. Valami bocsánat-félét mormoltam, míg ő könnyed sietséggel benn termett a kapun és visszafordulva engesztelőleg mosolygott reám.

Hiszen ez egy galamb epéjű angyali teremtes... Még csak nem is szidott érte! Pedig megtehettem volna!

Azóta aztán csak úgy lángolok a szép Hedvigért, a mint én magamnak elneveztem. Kedves alakja folyton szemeim előtt lebeg, szemének sugarai most is szívemig hatnak, de hiába, nem tudtam vele többet találkozni. Eltűnt mintha a föld nyelte volna el. Órákig sétáltam a ház előtt, a hol eltűntek, de hiába, még csak a környezetéből sem láttam senkit.

Megpróbáltam minden elképzelhető, csak hogy nyomába akadjak. Nem tudtam! Nem volt tehát mást mit tenni, mint vagy a vad két égbeesésnek, vagy a csendes megnyugásnak adni át magamat. Tekintve szilárd elhatározásomat ez utóbbit választottam.

Hedvig alakja tehát csak futó benyomásként tévelygett néha szívem forró kohójában, míg egyszer csak... de várjunk sorjára.

A cipészem Nagy János, a nélkül, hogy tudatta volna velem, lakást változtatott. Egy új cipőre pedig égető szükségem volt. Nagy Jánost pedig már annyira megszoktam, hogy másnál nem mertem magamnak cipőt rendelni. Kénytelen voltam tehát Nagy János felkeresésére indulni.

Amilyen könnyű csizmadiát fogni, oly nehéz cipészt találni. Már két napja szaladok utána és még csak nyomába sem akadtam. Végre nagynehezen utba igazítottak. Ott lakik a Kereksajt utcán, mindjárt a luteránus templom mellett.

A napsugár legtisztább fényében sütött le a Kereksajt-utczára, mikor befordultam Nagy Jánost keresni. Nézegetem a firmákat, nem látom sehol. Igaz, hisz a luteránus templom mellett lakik. Elhagyom a luteránus templomot is, Nagy János sehol. Most aztán mit csináljak? Elmegyek házról-házra, majd csak megfogom? Ugy is tettem.

Az országgyűlés ünnepélyes megnyitásának szertartása.

Október hó 28-ára, az országgyűlésnek a király által trónbeszéddel való ünnepélyes megnyítására a következő szertartási rend van megállapítva:

Az ezen ünnepély megtartására kijelölt napon a kitűzött óra előtt a magyar országgyűlés mindkét házának tagjai a budapesti királyi vár nagytermében s ezután, a menyeyben a várkapolna táfogata engedi, ez utóbbiban is megjelennek és a szent-lélekmisében részt vesznek.

O császári és apostoli királyi Felsége az említett szent misére nyilvános kíséret nélkül a várkapolna oratóriumába megyen, mely alatt a püspök az apostoli kereszttel általi fog.

A nagymise után ő Felsége termeibe visszatávozván — ott időzend, míg az egyházi méltóságok átöltözködnek és in longis az udvari kápolnából a felsőterembe érkeztek, hol is ezalatt a magyar országgyűlés mindkét házának tagjai a nagy teremben az ő Felségének közvetlen kíséretére hivatott zászlósorak és testőrkapitányok, a hercegprimás, a magyar kir. miniszterek, a többi zászlósorak és a püspök a kettős kereszttel a kihallgatási teremben összegyűltek.

Mihelyt minden rendben van, a magyar királyi főudvarmester jelentést tesz ő Felségének, mire ő felsége a következő kísérettel a belső termekből a nagy terembe vonulni méltóztatik, és pedig:

Egy udvari főbiztos,
a zászlósorak (párosan),
a hercegprimás,
a magyar királyi miniszterek,
a magyar királyi főudvarmester a pálcával,

a magyar királyi főlovászmester, a kivont királyi karddal s jobbról mellette a püspök a kereszttel.

Ő császári és apostoli királyi Felségének oldali és mögöttei kíséretét képezik: a magyar királyi főkamrás, a magyar királyi testőrkapitány és ő Felsége főhadsegéde.

O császári és apostoli királyi Felsége a terembe érve, a trónra lép, leül s kalpagját felteszi. — Kisérete a helyrajzban kijelölt állásokat a trón oldalán foglalja el.

Most beszédet mond ő Felsége az országgyűlés tagjaihoz, melynek végeztével ő Felsége a trónról felkel, kalpagját leveszi s az előbb megjelölt kísérettel a belső termekbe visszavonul.

Kérvény a margittai mandátum ellen.

A *Fol. Ért.* írja: A *margittai* választás ellen, melynél *Orley* Kálmán kormánypárti jelölt kapott volt többséget, *Szatmári* Mór pártja már a napokban beadja a petíciót. A kérvényező párt egyik jogi megbízottja dr. *Eröss* Samu budapesti ügyvéd, a másik *Aigner* Adolf érsekújvári lakos, ki mint *Szatmári* egyik barátja jelen volt a választási aktusnál. Dr. *Eröss* a napokban személyesen volt Margittán, a hol a törvény által megkívánt módon iratta alá a petíciót *Szatmári* Mór tiz választójával. Még némi formáságok elintézése van hátra, mely után dr. *Eröss* beadja a petíciót a kuriához.

Allami beruházás.

Tegnap miniszteri tanácskozás volt, amelyen a kormány valamennyi tagja résztvett. A minisztertanács egyik tárgya az az előterjesztés volt, amelyet *Lukács* László pénzügyminiszter a vas- és gépipar, valamint az építési ipar és az ezzel összefüggő iparágak terén mutatkozó pangás és főleg a tél közeledtével kétszeres súlylyal fenyegető *munkahiány megelőzése* érdekében tett.

Ez előterjesztés alapján a minisztertanács elhatározta, hogy az egyes tárczák költségvetésében, nemkülönbön a tavaly hozott beruházási törvényben előrelátott *állami építkezések* elrendelése, amennyire csak lehet gyorsítsák, hogy az egyes *beszerzések*, amelyekre az ez évi költségvetésben fedezet már rendelkezésre áll, szintén lehetőleg gyorsan téssek meg.

Ezek az általános jellegű intézkedéseken kívül a minisztertanács *saját felelősségére* a dolog halaszthatatlan voltát tekintve, fölhatalmazta az illető minisztereket, hogy *különböző megrendeléseket már most tehessenek meg*, amelyekre a fedezetet még csak az 1902. évi költségvetés vagy külön törvény útján fogja a törvényhozás megadni. A megrendelések ez utóbbi csoportjába tartozik *több ezer teherkocsi*, a népfelkelés felfegyverzésének befejezésére szolgáló *ismétlő fegyverek*, több vasúti és közúti *vashíd*, tetőszerkezetek, műhelyberende-

zések, stb. megrendelése, amelynek összértéke *40 millió koronánál* többet tesz ki.

Mindezekről a pénzügyminiszter a költségvetést kísérő expozéjában a képviselőháznak előzetes jelentést fog tenni. Az említett állami akciónak első sorban az lévén a célja, hogy a kereset téli időszak alatt ne szűnjen. A minisztertanács azt is elhatározta, hogy a megrendelések alkalmával a szállító-vállalatóktól annak a kötelezettségnek elvállalását is fogják követelni, hogy bizonyos időn át alkalmazottaik és munkásaik mai létszámát az időközi rendes változásokon kívül apasztani nem fogják.

Egyesült Itália.

Rablás útján állott elő az egyesült Itália, nincs mit csodálkozni rajta, ha maffia, kamorra, brigantizmus és más eféle rabló kompániák uralkodnak társadalmában.

Nem régen nem tudták keresztül vinni azt az indítványt, hogy képviselő ne lehessen, a ki már büntetve volt s most a nápolyi botránynál ki ül, hogy a város összes tisztviselői és alkalmazottjai között, csak 28 olyan alkalmazott van, a ki nem volt büntetve.

Gyönyörű állapotok!

Alig pár éve volt leleplezve a miniszteriumok botránnya, hol milliókra ment a sikkasztás; következett a Banka Romána undok korrupciója, a milánói éhség lázadás, hol ágyukkal löttek a népre, a sicíliai botránnyok, melynek brigantijai a képviselőházzal voltak szoros összeköttetésben s most itt a nápolyi panama, hol 12 millió titkolt hiányt és rettenetes szemérmetlen korrupciót találtak.

Belé keveredett a panamába a híres *Serao* Matild, ki szintén börtönbe jut a polgármesterrel együtt, ki bár *Summonte* herceg, mégis a kamorra feje volt.

Mit szólnak ehhez a szabadkőművesek? Hisz e szerencsétlen országban teljes szabadkőműves uralom van.

Nos a titokban tartás járja is alaposan s nem a testvérek hibája, ha végre is, hol 30, hol 12, hol 4 millió át törli magát a titokzatoság leplén.

Megkezdtem pedig mindjárt a luteránus tempium mellett.

Biz ez egy kicsit olyan ház volt, mely még a cipészki igényeken is felül emelkedett. Itt már szent, hogy nem lakik, de legalább utbagazithatnak.

Be is kopogtatok egy szép csipkefüggönyös üveges ajtón.

— Szabad!

Belépek . . . és . . . és majdnem kövé meredtem, illetőleg csak meggyökeresedtem álló helyemben.

A szobában nem volt más, mint az ablak előtt ülve és csipkét horgolva . . . Hedvig.

A meglepetés által keltett bámulatból is neki kellett felrázni.

— Kit tetszik keresni?

— Hja! — tértem magamhoz — bocsánat kérem. Nem tetszik tudni, hogy Nagy János hol lakik?

Hedvig arca igazán mosolyt öltött magára e kérdésre. Munkáját letette és készségesen elémbé jött.

— Hát Nagy Jánost tetszik keresni? Itt lakik!

— Igen? És melyik lakásban?

— Abba, a melyikben most van!

— Igen? És kegyed talán . . .

— Igen én a leánya vagyok.

— A leánya? Hisz a hogy én tudom . . .

— Tessék várni. Frigyesnek hívják magát?

— Igenis kérem. Frigyes vagyok.

— No akkor egészen jó helyt jár. Üljön le kedves Frigyes . . . Bizony sokáig várakoztatott magára.

(Mi a csuda? De kedvemre beszél ez a lány. Hanem mi lesz ebből, ha . . . Különbön ne várjuk elébe a gémnél!)

— Igazán örülök, hogy ily szívesen lát. De mondja csak, honnan tudja, hogy engem Frigyesnek hívnak, kedves He . . .

— Mondja csak bátran: Hedvig!

— Hát csakugyan Hedvignek hívják?

— Persze, hogy csakugyan. Tan nem tetszik a nevem?

— Jaj, de hogy nem, még nagyon is. De a véletlennek még ilyen játékát sosem láttam.

— Miért lenne ez a véletlen játék, hisz a papa megirt nekem mindent, mikor tegnapelőtt elutazott. Tudja, muszáj volt neki elutazni, a mamát kell hazakísérni a nagynénitől.

(Mi sül még ki ebből? Hogy nem az én Nagy Jánosomnál vagyok, az már biztos.)

— A papa megirt magának mindent? Hogy lehet az, hogy nekem mégis egy szóval sem említett semmit?

— Ugyan ne tette se magát. Ha akarja meg is mutatom a levelet.

— Nagyon lekötelez vele.

Nem is sokáig kereste, csak a kis munkaasztaljának a fiókját nyitotta ki és már megvolt.

— Itt van ni . . . De most már azt mondom, vége legyen minden komédiának.

Kiteritem a levelet és olvasom a következőket:

Te leány!

Az ördög is most tudta előmbé hozni ezt az utat. Anyádat kell haza hozni Privigyéről. Nem hogy előbb hazajött volna. Mert kérő érkezik a számodra, a ki téged látásból ismer. Meg is beszéltem vele mindent, te csak majd fogadd szívélyesen Lujza nével együtt. Elég ha annyit tudsz róla, hogy Frigyesnek hívják. Aztán ügyesen járj el, mert meg fogod keserülni.

Nagy János,
apád, nyug. százados.

N. B. Frigyes szombatn délután fog jönni.

— Hallja Hedvig, ez igazán nagyszerű! Nagy kapitány ur egy aranyember. De — kezdem már verítéket gyöngyözni — mondja csak, ugy-e nem haragszik rám?

— Hát miért haragudnék Friczi?!

— Hogy tudja a multkor ráléptem a szoknyájára.

— De hogy haragszom . . . ni, csakugyan most jut eszembe, hogy maga volt az. Majd vesz helyette egyszer . . . tudja majd . . . egy másikat.

(Csak ne lenne olyan ennyivalóan kedves! Nem tudom itt hagyni ezt a reám nézve szűk helyet.)

Az orosz hadügyminiszter utazása.

A „Times” jelenti Pétervárról, hogy Kuropatkin orosz hadügyminiszter a közép-ázsiai vasuton Bokharába érkezett, a hol a khán és udvara nagy megtiszteltetéssel fogadta. A miniszter az ottani új vasutak munkálatait szemléli meg. Ezen utazást az afgán viszonyokra való tekintettel az angol nem jó szemmel nézi, és a londoni sajtó máris inti a kormányt, hogy kísérje nagyobb figyelemmel az oroszok akadémikáját Ázsiában.

Kréta annektálása.

A krétai kérdés, úgy látszik, újra napirendre kerül. Tudvalevőleg György herceg megunt a komisszáriuskodást s azon van, hogy Krétát Görögországhoz csatolják. Már végiglátogatta Európa nagyhatalmu udvarait és kormányait, hogy őket az eszmének megnyerje. Az utóbbi hírek szerint fáradása nem volt sikertelen. Sőt pár nap óta az a hír kísért, hogy Oroszország és Franciaország már elfogadták s legközelebb megvalósítják. A berlini „National Zeitung” is megemlékezik a hírről, hogy Oroszország többé nem ellenzi Krétának Görögországba való bekebelezését, de hozzáteszi, hogy a mint illetékes forrásból hallja, Oroszország eddig még nem értesítette a hatalmakat szándéka megváltoztatásáról. De azért valószínűnek tartja, hogy Oroszország és Franciaország elvben már elfogadták György herceg javaslatát. Annak is híre jár, hogy az erre szolgáló megállapodások a cárnak franciaországi látogatása alatt Compiegneban már létrejöttek, a miről a görög királyt párisi tartózkodása alatt értesítették. Ez a hír meglepő volna, ha már akkor, a midőn az orosz czár egészen váratlanul György herceget erőszakolta Törökország nyakára, mint Kréta kormányzóját, nem látta volna be mindenki, hogy Oroszország a szultánnal szemben nem a legőszintébb politikát folytatja. Tudvalevő dolog, hogy Németország és Ausztria-Magyarország akkor rögtön kiléptek a krétai kérdés megoldására vállalkozott hatalmak koncertjéből, nem akarván a nem egészen loyálisnak mutató akcióban részt venni. Az újabb fordulatban tehát eddig még nincs részük. — Hogy milyen állást fognak azzal szemben később elfoglalni, ma még nem tudjuk. A görög király valószínűleg személyesen fog Bécsben az annexió szmjeje mellett propagandát csapni, hogy minő sikerrel, majd megvált. Sok függ természetesen attól, hogy a szultán mit szól az egészhez, minthogy

eddig még joga van magát Kréta szuverénjének tekinteni. Alig képzelhető, hogy Oroszország és a porta között ne történtek volna előzetes tárgyalások a kérdés fölött, mert ha nem történtek, akkor az annexió elfogadása orosz és francia részről nyílt provokáció volna a szultánnal szemben. Altalában mintha a keleti kérdés kísértete kezdene bolyongani, a mi az érdekelt hatalmakat arra serkenketheti, hogy minden eshetőséggel szemben részen legyenek.

Angol kormányválság a háboru miatt.

Londonban feszült várakozással lesik a holaapra hirdetett nagy miniszteri tanácsnak eredményét. Edvard királyról az a hír szárnyal, hogy a kormány egész politikáját elítéli. Erre vezethető vissza, hogy Salisbury újra beadta lemondását és sürgősen kéri elbocsáttatását. Egészségi állapotára való hivatkozását csak ürügynek tartják. A délafrikai helyzet napról-napra kedvezőlenebb alakot ölt Angliára nézve.

Kitchener türelmetlenkedik, mivel a sürgött segítséget nem küldi a kormány, mert nem küldheti. 10.000 jól begyakorolt lovasságot kért. 3000 lovas megígért a kormány, de még azt sem bírja összehozni. Az udvart, különösen a királyt s a hercegnőket leginkább a koncentrációs táborokból érkező hírek nyugtalanítják, melyek telve vannak borzalmas adatokkal a búr asszonyok és gyermekek sűrű elhalálzásáról.

A „Deutsche Tageszeitung”-ban egyik londoni levelezője rémes dolgokat mond a szerencsétlen búr asszonyok és gyermekek ijesztő mértékben történő elhalálzásáról. Szeptemberben — írja a levelező — a koncentrációs táborokban volt 17.070 férfi, 38.022 asszony és 54325 gyermek, összesen 109.418 személy. Ezek közül meghalt szeptemberben 149 férfi, 328 asszony és 1954 gyermek, összesen 2411 személy. Junius óta meghalt összesen 5209 gyermek.

Ez a végtelenül szomorú statisztika az eredménye annak a szörnyű és a hadviselés történetében eddig ismeretlen brutalitásnak, melylyel az angolok a fogoly asszonyokat és gyermekeket agyonkínözzák. Az erőszakosan internált gyermekek tízedrészre már halott és

ha még két évig húzódik a háboru, akkor ez idő alatt, sőt talán még előbb kihalnak az összes búr gyermekek. S hogy ez megtörténhetik, elég rámutatnunk a halálozások számának napról-napra való nagy emelkedésére. Juniusban 83.410 fehér férfi, asszony és gyermek közül meghalt 777, júliusban 93.940 közül 1412, augusztusban 104.347 közül 1878 és végül szeptemberben 109.418 közül 2411 ember.

Az angol hadvezetőség és a kormány jól tudja, hogy a halálozás aránya a központi táborban mily rettenetesen emelkedik, de azért semmit sem tett arra, hogy e táborok viszonyait javítsa, sőt szeptember óta még rosszabb lett a szegény búr asszonyok és gyermekek sorsa. Remélhetőleg a király elnöklése alatt tartandó nagy minisztertanácsban ez a példátlan népiértés is szóba kerül. Talán fog a tanácskozók között egy akadni, aki ki meri mondani, hogy Anglia önérzete ezt a szégyenfoltot magán tovább nem tűrheti.

A minisztertanács.

Londonból táviratozzák, hogy a tegnapi hirdetett minisztertanácsot, melynek igen fontos kérdések fölött kellett volna döntenie, *hirtelen elhalasztották*, minthogy a király Salisbury miniszterelnököt magához rendelte kihallgatásra. Politikai körökben komoly válságról beszélnek. Híre jár, hogy Salisbury *le akar mondani*. Vele együtt a háborupárti miniszterek: Chamberlain, Balfour és Brodrick is kiválnának a kabinetből, melynek rekonstrukciójával Rossebery lord bizatná meg.

London, okt. 24. Edvard király ma délután Salisbury lordot meglehetősen hosszú kihallgatáson fogadta.

Munkahiány és beruházási program.

(K. Ö.) Az országos iparegyesület az iparosok részére munkát kér az államtól. Feliratot intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, mely hivatkozik a magánvállalkozás teljes stagnálására, az állam érdekében valóak mondja, ha az állam az iparosoknak foglalkozást ad, mert ezzel egy-egy új adóforrást ment meg.

Az országos iparegyesület egyuttal megjelöli azokat a feladatokat, melyek megoldásával az iparosokon segítve lenne. Ezek az országos, a fővárosi és a helyi feladatok. Az országos feladatok közé tartozik a régebben tervbe vett vasutak és csatornák kiépítése és az egyes vidéki központokon tervezett középítkezések. A fővárosi feladatok közé tartoznak: a teherpályaudvar létesítése, a központi pályaudvar kerdésének megoldása, esetleg a nyugati pályaudvar kihelyezése, a téli kikötő létesítése, a közraktáraknak megfelelőbb elhelyezése és a ferencvárosi Dunapart felszabadítása, a műegyetem, a miniszterelnöki palota, az új Nemzeti Színház felépítése és más sürgős középületek létesítése. A helyi feladatok tekintetében minden törvényhatóság megállapíthatná a maga programját (utak, hidak, középületek.)

A felirat lényegében ezeket tartalmazza. Foglalkozott vele a tegnapi minisztertanács is, de foglalkozni kell vele a sajtónak is, mert az új országgyűlés első sorban gazdasági kérdésekkel fog foglalkozni. Ugy a kereskedelmi szerződések, mint az Ausztriával való kiegyezés szoros összefüggésben van iparügyeinkkel és az iparfejlesztés további menetével.

A felterjesztésben foglalt munkaprogramot illetőleg meg kell jegyeznünk, hogy teljes méltánnyal vagyunk azon körülmény iránt, hogy a rendkívüli viszonyok rendkívüli intézke-

— Mondja csak Hedvig. Aztán nem bánna, ha csakugyan igaz lenne, a mi a levélben van . . . azaz legyünk őszinték. Tudna maga engem igazán szeretni?

— Na csak ne siessen ugy! Most beszélvelem először és már . . . hallja, nagyon sokat kíván.

— De ha meg fogom érdemelni?

— Hát . . . akkor — tudja én a jókat mindig szeretem.

— Én pedig jó fogok lenni . . . és lágy puha kacsóit megfogva egyelőre észrevetlenül oda nyomtam egy tüzes csókot.

— Tudja-e, hogy ez nem jóság, hanem . . . De ni, kivel jön ott Lujza néni?

— Ki az a Lujza néni?

— Hát a nagynéni!

(Isten az égben, röpíts a luteránus templomon túl!)

Az ablakon látok jönni egy szuette vén kisasszonyt a Lujza nénit, egy szikár, szőke, idétlen férfival.

Belenyugodva abba, a mi jönni fog, várom, hogy mikor üt le az istennyila.

Az ajtó kinyílásával le is ütött.

— Tessék kérem! — tuszkolá be Lujza leányzó a szőke urat. — Hedvig gyere csak, itt van Frigyes ur!

— Frigyes?! — rémült el Hedvig.

— Igen, igen — válaszolt a nagynéni, miközben meglátott engem. — Hát ez az ur kit keres itt?

— Hisz ő is . . .

— Mit ő is?

— Igenis én is Nagy Jánost, a cipészt keresem.

— Itt nem lakik!

— Most már tudom, csak éppen azt kérdeztem; hogy nem tudnának-e utbaigazítani.

— Mondtam már uram, hogy nem szólt Hedvig, keserű pillantásokat vetve II-ik Frigyesre.

Kiléptem a szobából és áldva a hölgyek elismerésre méltó szívjóságát, értem ki a szahadba.

Mert elgondolni is sok, hogy mi minden történik velem, ha véletlenül más leány az, a kivel ez megyesik. Uram Isten! Elevenül tán sohse kerültem volna ki.

Szegény Hedvig! Istenugyse sajnálom, mert, hogy az a száraz ripáriakaró boldoggá tudja-e tenni ezt a csupa életerős kedves teremést, kétkedőleg ráztam a fejem hozzá. De legalább élveztem annak a holdogságnak egy cseppjét, melyet nyer a halandó, ha vele négy szemközti igazán beszélhet . . .

— Van szerencsém tekintetes ur! riaszt fel egy hang elmékedésemből.

Félnézek. Nagy János a cipész volt.

— Hát maga hol lakik? Már három napja, hogy keresem.

— Itt lakom ni a luteránus templom előtt.

déseket követelnek, hiszen agráriusok vagyunk, és mint ilyenek, minden egyes kereseti ág boldogulását kívánjuk. A mit tehát más kereseti ág érdekeinek sérelme nélkül az ipar érdekében megtenni lehet, azt elfogadjuk és helyesljük.

Megfontolandó azonban az a körülmény, hogy a nagy ipar — mért erről van szó — eddig is dédelgetett gyermekét képezte a közgazdasági politikának. Hogy többet ne említsünk, 1891-ben 641.472 koronát fordítottunk iparfejlesztési célokra, 1895-ben már egy millió 577 ezer koronát, mely összeg 1900-ban három millió 574 ezer koronára szökkent fel. Amit tehát viszonyaink között megtehettünk, azt megtettük. Gyárakat szubvencionálunk, a kisiparosokat gépekkel és szerszámokkal látjuk el, ipariskolákat állítunk, iparműveket kinyomatunk stb. A fejlődés fokozatos, a fejlesztés céltudatos, a rohamos fejlesztés közgazdaságunkra és iparunkra hátrányos lenne. A munkahiányon okvetlenül segíteni kell, ezt követeljük mi is, csak hogy a munkaalalom megválasztásánál tekintettel kell lennünk az ország közgazdasági helyzetére és egyéb kereseti ágakra.

Panaszkodik a kereskedő, panaszkodik a mezőgazda is. Teljes joggal. Mert nálunk koronkint — a legnagyobb áldozatok dacára — mindig vissza fognak térni a közgazdasági válságok, a míg oly közgazdasági politikának nem vetjük meg az alapját, mely a mezőgazdaságot tekinti az ország erőforrásának. Közgazdasági életünknek más formája lenne, ha kezdettől fogva jó mezőgazdasági politikát csináltunk volna. Nem lenne akkor oka a panaszra sem az iparosnak, sem a kereskedőnek.

Iparosaink szeretnek Ausztriára hivatkozni. Hogy ott mennyit tesznek az iparért. Szem elől tévesztik azonban, hogy Ausztria iparos állam, a mit tehát az iparért tesz, azt egész közgazdaságáért teszi, míg nálunk az iparra fordított milliók közvetlenül csak egy kereseti ágának használnak.

Az új országgyűlés minden ténykedését az a gondolat vezérelje, hogy Magyarország földmivelő ország.

UJDONSÁGOK

Schlauch bibornok a kath. nagygyűlésen.

A nagyváradai egyházmegye nagynevű bibornok-püspöke, *Schlauch* Lőrincz dr., a ki már annyi ragyogó jelét adta a katolikus ügyek iránti tevéleges érdeklődésének, a novemberi kath. nagygyűlés elnökségét is biztosította támogatásáról, sőt megjelenését is kiállításba helyezte. E tárgyban a következő levelet intézte *Zichy* János grófhhoz, a katolikus Körök Országos Szövetségének elnökéhez:

Méltóságos

ifj. *Zichy* János gróf urnak,

a Katolikus Körök Országos Szövetsége elnökének stb.

Budapest.

Imént vett igen becses levelére, melyben a jövő hó 4-ik napján Budapest fő- és székesvárosában tartandó második Országos Katolikus Nagygyűlés védnökségében részvételmet s az ügy főpásztori támogatását kéri, tiszteletteljesen válaszolom:

Lelkem mélyéből örülök, hogy édes

magyar hazánkban is kezd gyakoribb lenni s szeretem hinni, állandósulni a katolikus nagygyűlések tartása, melyek hatalmasan szolgálják azt a célt, amelyet virágzásra segíteni a püspököknek elsőrangú hivatásbeli kötelem.

A védnökségben tehát szíves készséggel veszek részt, támogatásomról biztosítom Méltóságodat, sőt ha csak valamely nagyobb akadály közbe nem jő, *személyesen meg fogok jelenni a nagygyűlésen.*

Fogadja méltóságod a katolikus egyleti élet, egyesülés és ezekkel a katolikus öntudat és hitélet fellendítése körül kifejtett buzgó fáradozásaiért s nagy érdemeiért legmelegebb főpásztori elismerésemet s köszönetemet és püspöki áldással kiváló tisztelettel és színtel nyilatkozásomat.

Nagyvárad, 1901. okt. 22.

Dr. Schlauch Lőrincz
bibornok, nagyváradai lat. szert. püspök.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Október 26. Nagyvárad város vámmellenőrző bizottságának ülése d. u. 3 órákor.

Október 26. Választmányi ülés a Szt. László-intézetben.
Október 30. Rendkívüli megyegyűlés d. e. 10 órákor.
November 4. Tiszti főszemle a várban d. e. 9 órákor.
November 19. Az Erzsébet leányárvaház zászlószentelési ünnepélye.

* **60 százalék közköltő.** A folyó évben 10%-al emelték Nagyvárad város közköltőjét s jövőre újabb 2%-al akarta emelni a főszámvéve, de a pénzügyi szakbizottság megtalálta a módját, hogy ez újabb emelést eke-
rüljék. Így továbbra is 47% a közköltője Nagyváradnak. A szomszédos kincses Kolozsvár város már régebben 40%-os közköltővel van boldogítva s a jövő évi költségvetés szerint egyszerre újabb 20% szakad a nyakába. Az 1902. évre összeállított budget oly magas összegű hiányt mutat, hogy egyszerre ily magas összeggel kell megterhelni a polgárságot. A kolozsvári lapok erősen felszólalnak a tervezett újabb nagy teher ellen. Ugy látszik, vagyoni tekintetben a kincses Kolozsvár sem áll jobban, mint a pakfongnak gonyolt Nagyvárad.

* **Vizsgálóbíró kirendelés.** Az igazságügyminiszter a nagyváradai kir. törvényszék területére vizsgáló bírót *Ember Géza* kir. törvényszéki bírót rendelte ki.

* **A kereskedelmi iskola kirándulásai.** A nagyváradai felső kereskedelmi iskola tanári kara elhatározta, hogy a növendékek gyakorlati tapasztalatainak gyarapítása céljából tanulmányi kirándulásokat rendez a növendékekkel. Az első ilyen kirándulást a napokban tartották meg. Kirándultak vasuton Mező-Telegdre, a honnan kocsikon Tatarosra, Felső-Dernára és Bodonosra mentek. Mindenütt az aszfaltgyár tisztikara a legnagyobb előzékenységgel fogadta a kirándulókat, akik megtekintették a gyárat, a bányát, az egyes tárnákat s bő tapasztalatokat szerezve kitűnő, vig hangulatban tértek haza. Közelebb megtekintik a mező-telegdi Bihar-Szilágyi Olajgyárat s azonkívül tervbe van véve, hogy Husvétkor tanulmányi kirándulást rendez az intézet Fiuméba és a Quarnero környékére.

* **Bubics püspök ajándéka.** *Bubics* Zsigmond kassai püspök nagyértékű képtárát a kassai múzeumnak ajándékozta. A Budapesten elhelyezett képek a múlt héten érkeztek meg Kassára, míg a kassai püspöki lakban levő műalkotásokat a napokban fogja a múzeum jelenlegi igazgatójának, *Mihalik József*nek átadni a nagylelkű adományozó.

* **Zürzavar a vasútállomáson.** Az ország különböző pontjain nagy arányú, óriási, kényelmes vasuti állomásokat épített a kereskedelmi kormány. Debreczenben már nagyjában kész a milliókba kerülő impozáns állomásépület. Nagyváradon pedig némileg kibővítik az eddigi szűk, kényelmetlen pályaházat, alig 200000 frt költséggel. Es ezt az átalakítást is hogy készítik. A két kis szárnyat az elmúlt évben kezdték építeni, a középső főépületet pedig most ősszel elbontották s most romhalmazban hever. Ez évben már nem lesz kész. A közönség pedig ki van téve a legnagyobb zürzavaroknak, mert nem tudja magát tájékozni. Az egyes helyiségek csak félig vannak elkészítve. Más állomásokon legalább gondoskodtak megfelelő ideiglenes helyiségről a közönség részére.

* **Másodgyümölcsözés Dolován.** Mint, érték nélkül. Ezzel a jelzéssel érkezett címünkre egy kis csomag Torontálnak híres falujából Dolováról s a mint kibontottuk, egy almafa (nem Bokor-féle termés!) galyacsakája, telve friss, zöld almácskakkal. Az érdekes küldeménynel együtt jöttek a következő sorok is:

Itt küldök másodtermésű nyári almát az augusztusi nagy jégverés után. Még szőlő is van másodtermésű, de biz az csak egres. Az almát ellenben nagyban eszik a gyerekek, ha kissé kesernyés is.
Dolova, 1901. X/19.

Megkóstoltuk az almát s általános arcfintorgatások között konstatáltuk, hogy tényleg az almácskák frissek és kegyetlen keserűek. Egyik munkatársunk fel is sóhajtott keservesen:
— Ha a dolovai gyerekek eszik, egyék, — de már nekem mégis csak jobban esnek a dolovai első termésből egy kis mutatvány!

* **Megbízható alkalmazott.** *Kokoska* József helyi iakos házaló gyolcsos alkalmazottját *Kovalcsik* Józsefet küldte el gyolcsfélékkel Bihar-Diószegre üzlet céljából. Az ügyes házaló nagyon is jó üzletet csinált, de nem a gazdája, hanem a saját javára. *Kovalcsik* József ugyanis elárusította a gyolcsféléket s a befolyt 1200 koronát zsebrevágva világgá men. Ugy neki, mint az 1200 koronának nyoma veszett.

* **Ludvigh Gyula — udvari vasuti igazgató.** Királyunk udvari vasuti igazgatója, *Klaudy* Sándor lovag legközelebb nyugalomba vonul és helyébe — mint a P. N. írja — az uralkodó *Ludvigh* Gyula miniszteri tanácsost, államvasuti elnökgazgatót, a főrendiház tagját fogja kinevezni.

* **A ruha-félék veszélyben.** Az időjárás hűvösre fordult nagyon s bizony igen jól esik már a melegebb ruha és a fűtött szoba sem megvetendő. Minden előrelátó ember gondoskodik a télre szükséges ruhákról, némelyek azonban szeretnék ezeket minden költség nélkül beszerezni — akár jogtalan uton is. Ilyenféleképpen gondolkozhattak azok, akik csütörtökön éjjel *Khon* S. kolozsvári-utcai szatócs és *Kripka* Dezső könyvelő lakásába ellátogattak a télre szükséges ruhafélék olcsó, de veszélyes megszerzése céljából. Igen, egy éjtéli vizitet tettek az eddig ismeretlen, ruhában szükkülő vendégek. Annyira figyelmesek voltak, hogy nem is *ajtn*, hanem az *ablakon* kerültek be. A diszes társaság egyik tagja időszűrűnek találta a szomszédot is meglátogatni, a véleményt nagy ováció kíséretében elfogadták. *Kripka* Dezső könyvelőnél szintén tettek tiszteletüket. Reggel azonban a kárvalott gazdák jelentést tettek a rendőrségnek, amely még nem tudott a tettesek nyomára jönni.

* **Jelölő gyűlés.** A nagyváradai függetlenségi párt választmányának tagjait felkéri ez uton is az elnökség, hogy f. hó 26-án d. u. fél hat órakor a kör helyiségében minél teljesebb számban megjelenni sziveskedjenek. A gyűlés tárgya lesz: a városi tvhatósági tagok választásának előkészítése.

* **A nyugdíjbizottság ülése.** A városi nyugdíjbizottság tegnap délután ülést tartott, amelyen az új nyugdíjszabályzatot tárgyalták. A módosított alapszabályok csak némileg térnek el az eddigiektől.

* **Szobrot Dobó Istvánnak.** Aki ma Egerben jár, lát a város közepén egy romokba süllyedt várhegyet. A romok falához lenn házikók támaszkodnak, fenn a romok között itt-ott egy kecske legel, vagy egy-egy honvéd alszik. Ha a városba jött idegen nem ismeri a históriát, csak omlott bástyákat lát itt, bemozhosodott ágyuréseket; egy barlangot, amelyben törött orru márványember fekszik; s az egész várat három kis hitvány bádogtáblára festett felirat magyarázza: Alsó-kapu, Ó-kapu, Setét-kapu.

Ezek maradványai annak a híres várnak, melyet 1552-ben Dobó István olyan csodálatos hősiességgel védelmezett a törökök ellen.

Eger városa azonban nem elégszik meg ennyi emlékekkel. Szobrot akar emelni Dobó Istvánnak s felhívással, gyűjtőivekkel fordul az egész országhoz. A felhívásból közöljük a következő részleteket:

Szeretnénk egy szép szobor-csoportozatot, a mely feltűntetné *Dobóban* a hazafias elszántságot, *Bornemisszában* a magyar ész leleményességét, *Mekcsyben* az erőt, s egy tépett ruhájú, kibomlott hajú, fegyveres *magyar nőt alakban* a magyar nőnek azt a kiválóságát, midőn a veszedelem fürgetegében a hazaszeretet hősei közé rohan, s velük küzd, velük osztozik a martíromság véres babéraitban.

Nem áldozatot kérünk, hanem csak erszény megerőltetés nélkül való adományt. Az özvegyasszony fillére ép úgy fog ragyogni a bronzban, mint a jómódnak aranya. Nyolcz millió magyar él ebben az országban; ha mindegyik csak egy-egy kis adománnyal járul is a szobor költségeihez, olyan emléket állítunk, amely méltó lesz a hősökhez, s amely előtt az utánunk következő nemzedék fölmelegült szívvvel veszi le kalapját.

Az adományokat Egerben elfogadja *dr. Hibay György* gyógyszerész, mint a szoborbizottság pénztárosa.

A szoborbizottság élén mint védnökök *dr. Samassa József* érsek, *Kállay Zoltán* főispán és *Pánthy Endre* nagyprépost állanak.

* **Apáczák a korfui kastélyban.** Az Achilleion új tulajdonosa egy dús gazdag és hitbuzgó olasz bankár, a ki tizenkét apáczát küldött a kastélyba. Egyedüli föladatuk az, hogy gondozzák a remek kert virágültetvényeit és naponta friss virágokkal díszítsék a kastély kápolnáját, a hol Erzsébet királyné lelkiüdvéért virágillat közepette minden reggel imádkoznak szállni az Egbe.

* **Meggyilkolt kereskedő.** Vakmerő rablógyilkosság történt a napokban Tittel közelében. Sztanomirovics György utazó ügynök a zágrábi Sztankovics cégnek megbízottja a múlt héten a cégtulajdonos megbízásából leutazott a délvidék Zimony és Tittel környékére, hogy a pálinka főzőktől szilva pálinkát vásároljon. Sztanomirovics vasárnap érkezett Szlavoniából a délvidékre, a hol sorba járta a falvakat s a hol megfelelő pálinkát talált meg is vásárolta. Ebben az utjában egy Vitomirov Lyubó nevű vilovoi ember hordozta Sztanomirovicsot koscsiján, ezen a kocsin utazott kedden reggel is, hogy Tittelbe menjen. Sztanomirovics azonban nem érkezett meg Tittelbe, hanem másnap egy útszéli árokban halva találták szétzúzott koponyával és összeszúrkált testtel. A csendőrség,

a mely az esetről értesült, megállapította, hogy a meggyilkolt Vitomirovval utazott el Villovóról, ezt vonta tehát felelősségre, aki azonban azt állította, hogy Sztanomirovics még Tittel előtt leszállt a kocsiról, hogy a város alatt levő pálinkafőzőhöz betérjen. Vitomirovnak ez a vallomása azonban valótlannak bizonyult s a csendőrség házkutatást tartott a gyanúsított embernél, mely alkalommal egy félreeső helyen megtalálták a meggyilkolt pénztárczáját — üresen. Vitomirov még ekkor is tagadott. De a fia elárulta, hogy hol van a pénz elásva, amelyet a jelzett helyen meg is találtak. Erre aztán Vitomirov elmondta, hogy utközben leütötte utasát, de mert az ütések után még élt, több késszurást is ejtett rajta, azután kifosztotta és bedobta az árokba. Az elrabolt pénzből 2080 koronát találtak meg, de hogy mennyi pénz volt a meggyilkoltnál, azt még eddig nem tudták megállapítani. Az esetről táviratilag értesítették a törvényszéket és Sztankovics céget.

* **A Garasos-híd vámja.** Az év tavaszán felmerült a kérdés a városházán, hogy a Nagypiac-téren levő iskolák azon növendékei, akik Várad-Olasziban a város központján laknak, az ugynevezett Garasos gyaloghídon ingyen járhatnak át az iskolába és vissza. A városi tanács annak idején felszólította az egyes érdekelt iskolák igazgatóit, hogy hány szegény gyermek részére óhajtanák az ingyen átkelés kedvezményét. A kereskedelmi iskola igazgatója most válaszolt a városi tanácsnak.

A jelen tanévben 34 szegény gyermek részére óhajtaná a kedvezményt, de tekintettel a szegény gyermekek tanévenként változó számára, ajánlaná, hogy a szükséghez képest az igazgató szolgáltatná ki a kedvezményes jogosító igazolványokat. — Ez a dolog azonban ez időszerint már tárgytalan s legfeljebb a bérlet lejártá után lehetne felújítani. Akkor bizonyára szó lesz a Garasos-híd teljes felszabadításáról is.

* **A szociáldemokraták gyűlése.** Holnap délután 3 órakor a Nagypiac-téren a szociáldemokraták gyűlést tartanak, hogy megvitassák a lefolyt választás eredményeit s szervezkedjenek a jövőre.

* **Gyilkosság önvédelemből.** Csongrádról táviratozzák, hogy *Pintér Gábor* csongrádi járásbírósi kézbesítő az utcán szóváltásba elegyedett *Horvát Illés* fuvaros nejével, a ki sértette a kézbesítőt. A lármára odajött *Horvát Illés* és egy husánggal végigvágott *Pintéren*, mire ez hirtelen elővette bicskáját és *Horvát* hasába döfte. *Horvát Illés* fuvaros pár órai szenvedés után sebeiben meghalt. *Pintér Gáspár* pedig, aki önvédelemből követte el tettet, önként jelentkezett.

* **Testvérek egymás ellen.** Véres esetnek volt színhelye a német-lipcei erdőszék, a hol két család állott egymással szemben, hogy bosszu okat kielégítsék. *Patasek Antal* és *Patasek Sándor* testvérek azóta, hogy megnősültek és mindegyik a maga gazdája lett, engesztelhetetlen gyűlölettel viseltettek egymás iránt. A két testvér, a kik különben a vidék legismertebb orvadászai, régóta leselkedett egymásra. *Patasek Sándor* és a két sógora *Rohács József* és *Rohács Gábor* előre megállapított terv szerint szerdán hajnalban kimentek az erdőbe. Tudták, hogy ott találják *Antalt* és ennek sógorait *Czibulya Mihályt* és *Czibulya Ferenczet* is. Az atyafiság az erdő sűrűjében találkozott hol erős puskatüzést kezdtek egymás ellen. *Patasek Antal* golyótól találva elesett és ugyanekkor *Czibulyák* megrohanták *Patasek Sándort* és *Rohács Gáspárt* és ott az erdőben agyonverték őket. A verekedésben résztvevők mind oly súlyos sérülést szenvedtek, hogy felgyógyulásuk hosszú időt fog igénybe venni. A csendőrség a gyilkosokat elfogta.

TANUGY.

A nyugdíjtörvény revíziója.

A tanítói nyugdíjtörvény revíziójának elérkezett az ideje, a tanító-egyletek meg is kezdték már e tekintetben a mozgalmat.

Az elsők között, kik ezt megindították van a *Párkány-vidéki* rk. tanító-egylet, amely a többi egyletekhez a következő felhívást intézi a lapok utján:

Felhívás.

Magyarország összes tanítóhoz és tanító-egyleteikhez.

A Párkány-vidéki r. kath. Tanító-egylet a tanítók s különösen a kántor-tanítók *nyugdíjszerű* ügyében országos mozgalmat indít. E mozgalom részesévé kívánja tenni Magyar-ország összes tanító-egyleteit azért, hogy teljesen elkészített, csak kitöltésre és aláírásra váró memorandumokat küld az egyletek elnökeihez, kik azokat a gyűlések megtartása után illetékes helyeikbe — nevezetesen *Magyarország hercegprímásához, az összes püspökökhöz, az összes országgyűlési képviselők útján a parlamenthez s a vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez* — felterjeszteni kegyesek lesznek. Ennek kapcsán előre is felhívunk minden tanítót, legyenek részen Ne hagyják e mozgalmat nem törődömségükkel meghiusulni! Saját magunk és családunk jobb jövőjéről van itt szó. Ha összetartunk, győzni fogunk. Jól megérlelt követelésünk a memorandum ezen alábbi öt pontjában foglalattatik:

1. Mondja a ki a törvény, hogy minden tanító bírjon egyenlő nyugdíjjal, egyenlő szolgálati idő után. Főmaradhatna a tanítónak azon joga, hogy megfelelő több befizetéssel egyes tanítók nagyobb nyugdíjösszeget biztosíthassanak maguknak, mint ez az eredeti első nyugdíjtörvényben is meg volt engedve. Ha pedig ez nem volna keresztülvihető, akkor,

2. ha már a tanító kántori javadalma miatt nem juthat a tanítói fizetés kiegészítéséhez, úgy méltányos és igazságos csak akkor lesz az eljárás, ha kántori jövedelme viszont betudódik a nyugdíj jogosultságnál is.

3. A földjavadalomnál ne a catastroeri jövedelem szolgáljon zsinórmértékül, hanem a lényeges jövedelem, mint a papi kongrua céljából eszközölt földjövdelem számításnál történt.

4. A kántortanítói nyugdíj-kérdés megoldása körüli nehézségeket lényegesen megkönnyítené az, ha a kántortanítói javadalmozáshoz tartozó földek mind főtanítói jelleggel ruháztatnának fel, azonban a földekre bekebelezett azon kötelezettséggel, hogy a főtanító tartozzék a kath. egyház kántori teendőit is teljesíteni.

5. A tanítók szolgálati ideje 35 évre redukáltassék.

A kétezerévi memorandum már is készülőben van s legközelebb szét fog küldetni. Feltehetően tehát kartársaink, ne csüggedjünk! Legyünk részenl s akkor: *»Lesz még egyszer ünnep e világon!«*

Isten velünk!

A párkányvidéki r. kath. tanító-egyesület tagjai.

IRODALOM.

Magyar Sion. Egyházirodalmi havi folyóirat 1901. évi X. füzetje megjelent október 20-án a következő tartalommal:

Mérey Mihály apátur fogsága. Kollányi Ferenczről. VII. Gergely és az egyházi reform. Varga Dezső dr.-tól. A Mózesi terem-történetnek értelme. Pethő dr.-tól. Irodalom és művészet. Pázmány Péter bibornok összes munkái. A magyar sorozat V. köt. Ism. Guzszeny Vilmos. — Dr. Bardenhewer: Bibl. Studien. Eschatologie d. B. Job. Ism. Kereszty V. dr. — Brandscheid Frid.: Nov. Testam. graece et latine. Apostolicum. Ism. Kereszty V. dr. — Cat-

brein Gy.: Erkölcshölcsület. II. r. Ism. L. — Pokorny E. dr.: A középiskolai vallásnevelés. X. — Sz. István-társulat új kiadványai: G. Büttner Julia: Ugy a mint volt. Ism. X. — Hármori Mártou: Alkotmánytan. Ism. Y. — Gyóffy János: Természettan és vegytan. Ism. Z. — Dreisziger Ferenc: Új magyar ABC- és Olvasókönyv és Vezérkönyv a Szent István-társulat új ABC-jéhez. Ism. L. — Hudyma Emil: A virágok és rovarok kölcsönösségének titkai. Ism. Pethő dr. — Még egyszer a Fonyó Pál képes elemei katekizmusáról. Szerkesztő. Vegyes közlemények.

A jeles egyházirodalmi folyóirat előfizetési ára egész évre 12 korona. Esztergom, 1901. Buzárovits Gusztáv könyvnyomdája.

Kolozsvári Egyetemi Lapok. A kolozsvári egyetemi fiatalság lapja az idén ötödik évfolyamában jelenik meg. Első füzetét vettük, még pedig jól megválogatott, ügyesen megírt tartalommal. Sajátságos azonban az, hogy a kolozsváriak még mindig idegenkednek némileg a Budapesten megindult nemes, hazafias mozgalmától. Lassan azonban ők is közelednek már ehhez, a magyar fiatalsághoz egyedül méltó irányhoz s pl. éppen lapjuknak ezen első száma erősen vitatja, hogy a kurucz brigád eszméje a kolozsvári egyetemen született meg. A vita szép, de még szebb volna, ha a fővárosi példára Kolozsvár is megalakítaná a kurucz brigádot, hogy tőle viszont a vidéki akadémiák vennének példát.

EGYESÜLETEK.

A kiskereskedők társulata. A nagyvárosi és biharmegyei kiskereskedők társulata az év végével betölti három éves fennállását. E rövid idő alatt a társulat teljes mértékben felfogta hivatását, a kiskereskedők érdekeit minden téren melegen karolta fel. Hivatalos lapjában rámutat az elnökség azon tetemes munkára, a melyből láthatja bárki, hogy az eltelt két és fél év a hasznos fáradozás és munka ideje volt. Es mégis igen sokan vannak a nagyvárosi kiskereskedők között, akik nem tagjai a társulatnak, pedig a tagdíj igen csekély, évenként csupán 7 kor. 20 fillér s ez összegért még a hivatalos »Kiskereskedők Lapját« is kapják a tagok. Beiratkozni lehet a társulat helyiségében s a tisztikar és választmány tagjainál bármikor.

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Szombat: Troubadour.

Vasárnap: d. n. Mozgó fényképek este: Kintornás család.

Coriolanus.

Nagyon helyes volt Shakespearenek ezt, az iskolában unalomig agyonkommentált, holtra magyarozott és félholtra bonczolt tragédiáját az ifjúság számára előadni. Legalább megtanulhatta a diák, hogy Coriolanusból nemcsak szekundát fogni lehet, hanem elő lehet azt adni is, sőt a taps sincs kizárva.

Egy dolog ki van zárva Coriolanusból: a közönség odaözlése.

Bátran el lehet mondani, hogy a bérlők egy részén, a szokott szabadjegyesek egy részén és a 80, szintén szabadjeggyel bejött diákon kívül más nem volt a színházban. Pedig, hogy egyebet ne említsünk, a magyar irodalom tanárainak ott lett volna a helyük. Vagy talán ők is szabadjegyet vártak? Lehet.

Az előadás maga azért nem veszett kárba; sőt igen jó lesz alapnak több ifjúsági előadáshoz. A diákok érdeklődését felkölteni elég volt Coriolanus; a továbbiak iránt talán a tanférfiak is fognak kissé érdeklődni.

Annál inkább kívánatos ez az érdeklődés, mert klasszikus előadásnak, a hol sok a dikció és kevés az élet, a tegnapi előadás egészen bevált. *Peterdy* Sándor előkelő, méltóságos, igazi patricius Coriolanus volt s az ifjúság lelkesen hívta őt a felvonások végén a lámpák elé. Másik nagy szerep Aufidiusé, melyben *Szarvasi* Sándor tűnt ki. *Pataky* (Mene-nius Agrippa) fiatal hangja nem illett az ősz hajhoz és szakállhoz; egyébként jó volt, épp úgy mint Bognár, Vank, Krasznay, Csátár is. A nők, S. *Nagy* Julia (Volumnia), *Kacziány* Viola (Virgilia) *Tóvári* Anna (Valéria) hévvel, bensőséggel adták kicsiny szerepüket. A jelmezek, díszletek teljesen megfelelők és díszesek; mindössze néhány karrikatúrává mázolt arcz maradhatott volna el a tömegjelenetekből.

—r.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 29.

Idénybérlet 27.

Nagyváradon, szombaton, 1901. okt. 26-án

Troubadour.

Opera.

A ballet-társaság első fellépte.

S Z E M E L Y E K :

Luna gróf	— — — —	Pintér Imre
Leonora	— — — —	Székely Irén
Azucéna, cigánynő	— — — —	Székely Anna
Manrico	— — — —	Hanfny Imre
Fernandó	— — — —	Csátár Győző
Ines, Leonora barátnője	— — — —	Lányi Edith
Ruiz	— — — —	Herold Ede
Egy vén cigány	— — — —	Vank István

HELYARAK: Nagypáholy 7 kor. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr., Támlászek 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 óra után.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap vasárnap, okt. 27-én

délután 3 órakor, rendes helyárrakkal

Mozgó fényképek.

Vigjáték

este fél 8 órakor, rendes helyárrakkal

A kintornás család.

Népszinmű.

Mindkét előadáson:

a repülő ballet-társulat fellépte.

Igazságszolgáltatás.

Fiatál gyilkosok. *Fassie* Pál bíró hirtelen rosszullete következtében a *Juhos* féle bűnyben már csütörtökön megkezdett esküdt-széki tárgyalást elhalasztották a tegnapi napra.

Pontban 9 órakor úgy a szolgálatot tevő esküdtek, mint a tanács tagjai s a védők megjelentén. *Millye* Gyula kir. táblabíró elnök felkérte a közbírókat, hogy vádindítványát tegye meg. A kir. ügyész szándékos emberölés lünettete miatt kéri a vádlottak megbüntetését.

A védők előterjesztései után verdikt hozatalra vonítottak vissza az esküdtek és 7-nél több »igen«-nel mondták ki bűnösnek a vádlottakat szándékos emberölés bűntettében.

A kir. törvényszék a verdikt alapján *Bíró* Lajost 14 évi, *Juhos* Józsefet 12 évi fegyházra ítélte a büntető törvénykönyv 279-dik §-a alapján.

A védők semmisségi panaszszal éltek.

A sikkasztó pénztáros. A fővárosi villamos vasút sikkasztójának, *Hoffer* Adolf pénztárosnak az ügyében végéhez közeledik a vizsgálat. Kára a társaságnak ugyszólván nincs, mert a pénzt, melyet *Hoffer* elsinkofálni megpróbált. 2—3000 korona hijján megtérült. Közel 48.000 koronát találtak ugyanis *Rózner* Jakab brassói zálogháztulajdonosnál, ki a sikkasztónak bűntársává szegődött s akit szintén letartóztattak. *Rózner* azonban *Szabó* László vizsgálóbíró tegnap szabadlábra helyezte. Mihamar szabadul valószínűleg *Hoffer* is, annál inkább, mert hír szerint a villamos, ha megtérült a teljes kára, vissza fogja vonni a panaszát.

Közönség köre.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, a kik felejtethetetlen öcső elhunytával súlyos veszteségünkben részvételükkel osztoztak és fájdalmaikat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton úgy a magam, mint családom nevében hálás köszönetemet.

Nagyvárad, 1901. okt. 25.

220—1—1.

Sziládky Ernő.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Irta: Sienkiewicz Henrik.

— A nagymise ma a rendesnél később lesz, — mert a tisztelendő urnak ki kellett menni a malemba, hogy földadja a halotti szentséget szegény öreg Hedwignek, a ki az utolsókból van. Még egy óra áll elöttetek.

— Annál jobb, legalább megbarátkoztok addig. Az anyjának élő képmása, csak ennyit mondok neked, Mária, igaz ugyan, hogy te nem ismerted szegény jó Annát! Aztán tudod, holnap csak hitelezővel lesz dolgotok, de ma még a jó atyafi, a kedves vendég!

— Ennek igazán örülök. Legalább egy vidám vasárnapot töltünk! — kiáltott föl a fiatal leány.

Polanieczki közelebb lépett.

— Olyan későn feküdt le tegnap — szőlt — s ma mégis olyan korán kelt!

— Annak is meg van a maga oka-foka, — felelt mosolyogva Mária, — én és a szakács mindig a reggeli misére megyünk, nehogy késedelmet szenvedjen az ebéd!

— Egy üzenetet is hoztam magának. — folytatta Polanieczki — Chwastowska Emilia üdvözlését küldi.

— Oh, az a kedves Emilia! Már egy egész esztendeje, hogy nem láttuk egymást! . . . De süstű levelezésben állunk. Tudom, hogy Reichenhallba ment szegény kis leánya miatt.

— Igen. Három napja, hogy elutaztak.

— Hogy van Litka?

— Tizenkét éves gyermekhez képest elég nagy, de rendkívül vérszegény . . . Az egészsége bizony sok kívánni valót hagy hátra.

— Gyakran látja Emiliát?

— Elég gyakran. Varsóban egyetlen ház, ahova járok.

— De hát mondd csak, fiam, — szakította félbe a beszélgetést *Plawiczki*, mialatt az asztalról fölvetett egy pár keztyűt s fiatalos kaczer-sággal kabátja hajtókája mögé dugta. — Mivel foglalkozol tulajdonképpen?

— Az vagyok a mit közönségesen üzlet-embernek neveznek. Társammal, *Bigiell*-el együtt.

nagy bizományi üzletet vezetünk. Gabonával, cukorral, néha fával, egygyel-mással spekulálunk.

— Azt hittem, hogy a mérnöki szakmában vagy.

— Azaz tulajdonképpen technikus voltam. De mivel pályáink nem foglalkoztattak eléggé, a kereskedelmi pályára léptem. Belgiumban tanultam s évek óta társam voltam már az öreg Bigielnek, bár jogilag csak övé volt az üzlet. De tulajdonképpen speciális szakmám mégis csak a kétfestés.

— Micsoda?

— A ék-fes-tés.

Plawiczki komoly s megadásteljes alkalmi arcot állított.

— Hát bizony szomorú napokat élünk, — folytatta aztán, — s nem szabad nagyon nehézkesnek lennünk. En tudom, hogy nem leszek az, ki szemedre veti mesterségedet... Különböző is, ha a mellett megbecsülöd családunk régi nemes tradícióit, csak azt mondhatom, hogy a munka végre nem szegény!

(Foly. köv.)

TAVIRATOK.

A hercegprimás üdvözlése.

Keszthely, okt. 25. *Vaszary* Kolos hercegprimás kinevezetésének tizedik évfordulója alkalmából *Keszthely* város képviselőtestülete *Vaszary*nak, a város szülőltének tiszteletére diszkygyűlést tartott, a melyen *Vaszary*t lelkesen üdvözltek. A diszkygyűlés után szent mise volt, a melyen a város előkelőségei és nagy közönség volt jelen. — A város fel van lobogózva. (M. T. I.)

A néppárt értekezlete.

Budapest, okt. 25. (Saj. tud. táv.) A mai nap folyamán a néppárt értekezletet tartott, melyen *Zichy* Nándor gróf elnök hosszú beszédben vázolta a néppárt feladatait és kötelességeit; elnök lett: *Zichy* János gróf, alelnök: *Molnár* János, jegyzők: *Buzáth* Ferencz és *Szüllő* Géza.

A szabadelvű párt gyűlése.

Budapest, okt. 25. (Saj. tud. távir.) A »Neues Wiener Tagblatt«-nak jelentik Budapestről, hogy úgy a kormányban, mint a szabadelvű pártban mozgalom indult az iránt, hogy az összes felekezetek papjainak tiltassék meg a korteskedés. Az intencziót ezen mozgalomra a mostani képviselő választásokon történt állítólagos felekezeti izgatások szolgáltatták.

Letartóztatott anarchisták.

Barcelona, okt. 25. A rendőrség letartóztatta a Turinból ideérkezett *Lacroir de Marchi* olasz anarkistát, a kinél megtalálták a barcelonai anarkisták teljes névjegyzékét. (M. T. I.)

Összeesküvés a perzsa sah ellen.

Budapest, okt. 25. (Saját tud. táv.) Afganisztánban egy, a sah elleni összeesküvésnek jöttek a nyomára. A sah veje árulta el az összeesküvők neveit, kinzó eszközökkel való vallatás és a korbács ütése okozta fájdalom következtében. Főpapok, vezérek s az uralkodó család tagjai részesei az összeesküvésnek. A sah két testvérét élethossziglani börtönre és számkivetésre, a nagyvezírt életfogytiglani börtönre és számos főpapot halálra ítélték.

A függetlenségi párt ülése.

Budapest, okt. 25. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt ma tartotta alakuló ülését. Midőn *Kossuth* és *Barabás* a párt oszlopos tagjai a terembe léptek, a teljes számban megjelent függetlenségi képviselők dörgő éljenzésben törtek ki. *Kossuth* korelnök megválasztását indítványozza, a párt azonban ezt feleslegesnek tartja s egyhangulag kiáltják ki *Kossuth* Ferenczet a függetlenségi párt elnökének; alelnökök lettek *Thaly* Kálmán, *Barabás* Béla és *Komjáthy* Béla, jegyzők *Nessi* Pál, *Bartha* Ferencz, *Molnár* Ákos, *Luby* Béla, *Lengyel* Zoltán. — A tisztikar megalakítása után *Barabás* Béla szép szavakkal köszönte meg a párt bizalmát s azon óhajának adott kifejezést, hogy a kimaradt tagokat mielőbb mint képviselőket szeretné üdvözölni. — Elhatározták, hogy a trónbeszédhez nem mennek fel a várba s a Házban *Barabás* Béla fogja álláspontjait kifejezni. Azután a felirati bizottságot alakították meg; elnöknek *Kossuth* Ferencz választotta meg, tagjai lettek: *Barabás* Béla, *Komjáthy* Béla és *Bartha* Ödön. Végül *Kossuth* Ferencznek a választások alkalmával tett fáradozásaiért és támogatásáért mondtak köszönetet.

Kaizl emléke.

Bécs, okt. 25. Ma délelőtt a Votiv-templomban az elhalt *Kaizl* képviselő lelki üdvéért ünnepi rekviem volt, a melyet *Stojan* reichsrathi képviselő celebrált. *Kaizl* családján kívül jelen voltak a rekviemen: *Körber* miniszterelnök, *Witte*, *Böhm-Bawrek*, *Spens-Boden*, *Pientak* és *Rezek* miniszterek feleségeikkel és *Wetter* gróf a képviselőház elnöke, továbbá számos képviselő. (M. T. I.)

3 millió dollár haszon.

New York, október 25. Illinois állam legfőbb bírósága egy magánaton ítéletet hozott, melynek általános jelentősége van, mert azt mondja ki, hogy az adókiadó bíróságoknak a Chichagóban levő társaságok ott levő tulajdonán kívül azoknak részvénytőkéjét is adózás alá vonhatja. Az ily módon megadóztatott tulajdon értékét 336 millió dollárra teszik. A chicagói polgármester kijelentette, hogy e határozat 3 millió dollár hasznot fog hozni az államnak. (M. T. I.)

Antiszemiták indítványa.

Bécs, október 25. (Saj. tud. táv.) A Reichsrath mai ülésén az antiszemita képviselők, egy indítványt tettek: *zsinagogákat csakis külön engedély mellett lehessen csak építeni*, minden zsidónak esküt kell tenni az állam alaptörvényeire; s végül az egyesek mint a hitközségek tartoznak a politikai egyesületek határmányainak alávetni magokat az indítvány értelmében.

KOZGAZDASAG.

Reich Jenő és Társa

Tőzsdé jelentése.

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Határidők.

Budapest, okt. 25.

Buza októberre	7.84
Buza áprilisra	8.89
Tengeri	5.14
Rozs okt	6.69
Zab apr.	6.98
Káposzta, repce, búg.	---

Értéktőzsdé

Budapest, okt. 25.

Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Allatvasut	624.50
R. memorandum	416. --
Magyar jelölő	438. --
Sálpótárjani	---
Wagon-kölcsön	---

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. okt. 25-én.

Magyar aranyjárdék 4%	118.60
Magyar koronajárdék	92.75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	121.25
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100.29
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119. --
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	92.85
Italmérségi jog megváltási kötvény	99.75
Horváth-szlávonföldterhermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyaralvány-sorozatjegy-kölcsön	177.50
Tiszszabályozás s zenedi sorajegyek kölcsön	144. --
Osztrák járadék papírban	98.20
Osztrák járadék ezüstben	98.05
Osztrák járadék aranyban	118.90
Osztrák korona járadék	95.25
Osztrák államsorsjegyek	138.50
Osztrák magyar bank részvény	16.15
Magyar hitelbank részvény	635. --
Osztrák hitelintézet részvény	621.50
Párisi vista	---
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Németbirodalmi márka	---
London vista	---
20 márkás arany	23.46

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Van szerencsénk a n. érdemű közönség szives tudomására adni, hogy az alant jegyzett cikkek árait mélyen leszállítottuk és

teljesen kiárusítjuk

u. m. Szines selyem kelmék, nyári női ruha szövetek, mosó zefir, batiszt, angol vászon és fehér batisztok.

Szövött áru kesztyűk, gyermek- és fiu tricó ing, nadrág, netz ingek.

Tenis flanell és satin ingek, övek, sapkák és egyéb idény cikkek.

Az összes raktáron levő napernyőket, blousokat és női fűzőket

minden elfogadható árban eladjuk.

Tisztelettel

Kunz József és társa cég,

Nagyvárad, Szt. László-tér.

A „TISZANTUL“

pártoktól és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona.
Vidéken . . . 6 „

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lai. szert. kath. lelkesi hivatalok számára egyházhatóságilag jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Meholtak } papíron.
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegyesek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papíron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők

a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NOGÁLL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

(Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harcza. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezércziklék. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:

Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László

nyomda részvénytársaság

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árok mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok,

körlevelek, falragaszok, hirdetmények,

részvények, árjegyzékek, **jegyzőkönyvek,**

pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, **étlapok,**

meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok,

névjegyek, tánczrendek, palackfeliratok, sorsjegyek,

gyászjelentések,

levélpapírok és borítékok, valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkesi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvákról.

2. Megtértek jegyzéke.

3. Hitehagyottak jegyzéke.

4. Elvált házasságok jegyzéke.

5. Szertartás szerinti vagy házasságok jegyzéke.

6. Vegyes házasságok jegyzéke.

7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.

8. Kimutatás a plebánia állapotáról.

9. Kereszteltek }
10. Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
11. Meholtak } papíron.

12. Bevételi }
13. Kiadási } számadás-ívek.

14. Adósok jegyzéke.

15. Kereszteltek }

16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.

17. Meholtak }

18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.

19. Iskolai jelentés.

20. Jelentés a templompénztár számadásairól.

21. Kereszteltek }

22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.

23. Meholtak }

Anyakönyvek félbörbe kötve vászontáblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.

Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KONYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.